

Inhoudsopgave:

- Zeeschildpadden... 1
- Reptielen... 1
- Voortplanting... 2
- Soorten zeeschildpadden.....3
- Bedreigingen... 3
- Wil je nog meer weten?.....5

Contactinfo NME

Al onze contactgegevens
op een rijtje:

CARMABI Sectie NME

Piscaderabaai z/n
Postbus 2090
Willemstad
Nederlandse Antillen

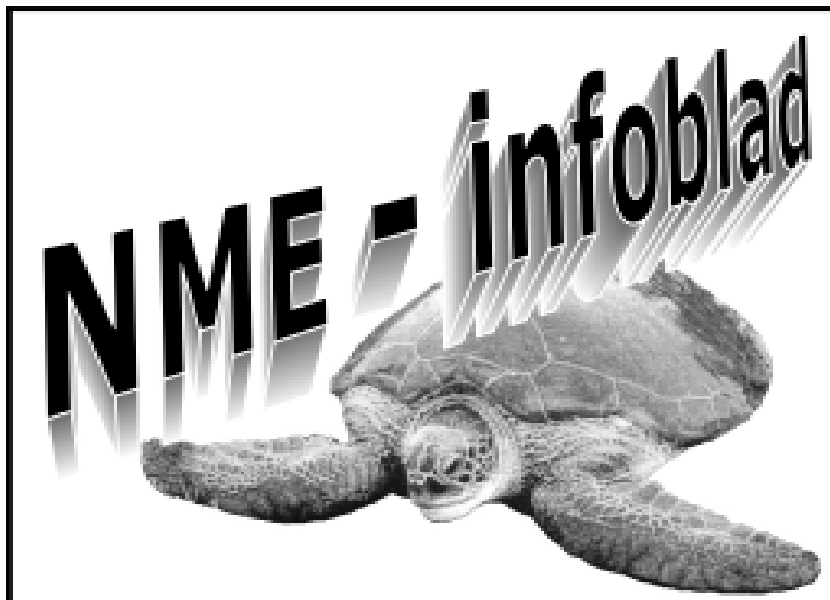
Tel nr. 462-4242 (ext. 11)
Fax. Nr. 462-7680

Email: educatie@carmabi.org

Website: www.carmabi.org

We hopen dat dit infoblad heeft bijgedragen aan een succesvolle spreekbeurt en/of werkstuk. Tips en suggesties zijn natuurlijk altijd welkom! Mail deze dan naar ons op educatie@carmabi.org. Bellen mag natuurlijk ook. Heb je meer vragen? Neem dan ook contact met ons op!

Carmabi heeft als doel het bewerkstelligen van duurzame ontwikkeling. Dat wil ze bereiken door het uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek, actief natuurbeheer en natuur en milieu educatie!

Zeeschildpadden

Al meer dan 100 miljoen jaren reizen zeeschildpadden rond in de wateren der zee. Door stormen en tijden. De zeeschildpad is een van de oudste getuigen van de ontwikkeling van de wereld zoals hij nu is. Toen de dinosaurïers rondliepen op onze aarde was hij getuige van hun leven en van hun uitsterven. Vandaar dat hij vaak wordt betiteld als een prehistorisch dier.

Zeeschildpadden verblijven, na uit het ei te zijn gekropen op een tropisch strand, hun hele leven in de zee, en maken reizen van de evenaar tot zelfs de koude poolzeeën en weer terug. Alleen de vrouwtje komen nog wel eens aan land. Dit gebeurt echter alleen in de voortplantingstijd.

Reptielen

Zeeschildpadden zijn reptielen en zijn dan ook familie van de meer vaste grond minnende dieren als de hagedissen, groene leguanen en slangen. Het best bekende kenmerk van reptielen is dat ze allen koudbloedig zijn. Dat wil niet zeggen dat hun bloed daadwerkelijk koud is. Reptielen kunnen hun lichaam niet vanzelf op de goede temperatuur brengen en houden, wat zoogdieren wel kunnen. Ze hebben een externe warmtebron nodig om de goede lichaamstemperatuur te bereiken en te behouden. Die warmtebron is doorgaans de zon. Met de goede lichaamstemperatuur wordt de temperatuur bedoeld waarbij het dier zich goed kan gaan bewegen en bijvoorbeeld voedsel kan gaan zoeken. Zoogdieren kunnen wel zelf hun lichaamstemperatuur regelen doordat ze het voedsel wat ze eten verbranden in hun lichaam. Hierbij komt warmte vrij die het lichaam op de goede temperatuur houdt.

Dit is ook de reden waarom je reptielen vaak ziet zonnen in de ochtenduren. Ze “tanken” een portie zonne-energie om de dag mee door te komen.

Ook zeeschildpadden zonnen. Veel mensen denken dat ze om te zonnen op een rotsblok moeten klimmen, maar dat is niet zo. De zeeschildpadden komen aan het wateroppervlakte en drijven daar vrij lang rond om de warmte van de zon in zich op te nemen. Op dit soort momenten zie je ze het meest aan de oppervlakte.

Alle reptielen halen adem met longen, net als wij. Ook zeeschildpadden hebben longen (ze hebben dus geen kieuwen). Maar longen kunnen geen zuurstof uit water halen zoals kieuwen dat kunnen dus moeten de schildpadden op geregelde tijden aan het wateroppervlak komen om zuurstof uit de lucht te halen. Ook op dit soort momenten kun je de schildpadden zien. Schildpadden kunnen met een teug zuurstof vrij lang onder water blijven, van enkele minuten tot zelfs wel enkele uren.

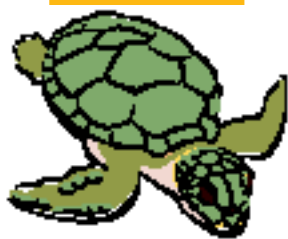
Voortplanting

Net als alle andere reptielen, planten ook zeeschildpadden zich voort door eieren te leggen. De vrouwtjes zijn dan ook de enige die in hun leven enkele malen het water uit komen om eieren te leggen op de zandstranden van tropische landen en eilanden. Een zeeschildpad is perfect gebouwd voor het leven in de zee maar niet voor het leven op het land. Het land opklauteren is voor de vrouwtjes schildpad dan ook een hele klus en met veel pijn en moeite duwt ze zich voort over de kustlijn op zoek naar de beste plek voor haar nest. In de flippers heeft ze speciale sensoren waarmee ze de kwaliteit van het zand opmeet. De vochtigheid moet goed zijn en het zand moet fijn, maar toch stevig genoeg zijn, zodat het nest niet in stort. Ook moeten de golven van de zee het nest niet kunnen bereiken. Als de plek is goedgekeurd, verdwijnt de schildpad weer in de zee om in de 6 weken die volgen nog 5 tot 7 maal terug te keren om verschillende nesten te graven. Dat graven doet ze met de flippers aan de achterzijde van haar lichaam. Deze worden als een soort schepje gebruikt. Schep voor schep haalt ze het zand weg en met diezelfde flippers meet ze ook wanneer het gat diep genoeg is. Pas dan gaat ze haar eieren leggen. Wanneer dat gebeurt is (het kan meer dan een uur duren) gooit ze het nest weer dicht met zand, stampt het aan, veegt eventuele sporen die naar het nest kunnen leiden uit en verdwijnt weer in de golven van de zee.

De zon verwarmt het zand van het strand, en de warmte van het zand broedt de eieren uit. De kleine schildpadjes breken uit hun eieren met een soort eitand die ze op hun neus hebben zitten. Daarmee boren ze een gaatje in de eierschaal en breken het ei open. De eitand valt na verloop van tijd gewoon af. De schildpadjes die uit hun ei zijn gekropen blijven nog een paar dagen in het holletje waar de eieren hebben gelegen en dan breken ze met zijn allen in 1 keer uit om met grote vaart naar de zee te waggelen. Dit gebeurt meestal 's nachts wanneer het koeler is en de schildpadjes niet het risico lopen om uit te drogen. Ze oriënteren zich op de schitteringen van de maan in de golven van

Bescherming

In de meeste landen waar zeeschildpadden in de wateren voorkomen worden deze dieren beschermd. Ook op Curaçao is dat zo. Sinds 1996 is er een wet die zegt dat het vangen en/of doden van een zeeschildpad een misdad is. Dat betekent dat degene die een zeeschildpad in zijn bezit heeft ofwel een deel van een zeeschildpad (dat kan een schild, huid, eieren enzovoorts zijn) kans loopt om een zware gevangenisstraf te krijgen en een boete.

de zee, en gaan zo op het meest lichte punt af.

Op hun weg naar de zee, en ook als ze de zee al hebben bereikt staat hun heel veel gevaren te wachten. Sommige vogels lusten wel een vers schildpadje en ook vissen als haaien en barracuda's zijn niet vies van een mals schildpadje. Ook als de schildpadjes al wat groter zijn kunnen ze nog worden opgegeten door bijvoorbeeld haaien. Dat is ook de reden dat er van elke duizend schildpadjes die er worden geboren, misschien maar een paar overleven. Deze kunnen dan wel heel oud worden. Hoe oud precies is niet bekend, maar men denkt dat deze dieren 80 tot wel 100 jaar oud kunnen worden.

Soorten zeeschildpadden

Officieel zijn er op de gehele wereld 7 verschillende soorten zeeschildpadden. Sommige wetenschappers zetten hun aantal echter op 8 verschillende soorten. Waarom dat zo is komt zo meteen aan de orde.

De verschillende soorten zeeschildpadden zijn: de soepschildpad, de karetschildpad, de valse karetschildpad ofwel de dikkopschildpad, de lederschildpad, de Olive Ridley schildpad ofwel de bastaardschildpad, de zeer zeldzame Kemp's Ridley en de Australische platschildschildpad.

In de wateren van Curaçao komen een totaal van 4 soorten voor: de soepschildpad, de karetschildpad, de valse karetschildpad ofwel de dikkopschildpad en de lederschildpad. Af en toe wordt er ook wel een verdwaalde Olive Ridley schildpad in onze wateren gevonden. Van de hier voorkomende soorten zijn er 3 soorten waarvan is vastgesteld dat ze ook eieren leggen op onze stranden. Dat zijn de drie die als eerste zijn genoemd.

Meer details over de 4 verschillende zeeschildpadden die in onze wateren zwemmen kun je zien in de tabellen op de volgende pagina.

Bedreigingen

Bijna alle zeeschildpadsoorten op de wereld zijn bedreigd met uitsterven. Dat betekent dat als er geen maatregelen worden genomen om deze dieren te beschermen, er over een aantal jaren geen zeeschildpadden meer voorkomen in de zee. Nergens ter wereld.

Niet alleen hun natuurlijk vijanden als haaien, barracuda's enzovoort zorgen ervoor dat hun aantallen afnemen. Hevige regenval, overstromingen en erosie van stranden (het zand spoelt weg) vernielen heel vaak de nesten die op de strandjes liggen. Ook op ons eiland is dat zo. De meeste strandjes waar schildpadden hun eieren leggen aan de noordkant van het eiland liggen aan het uiteinde van rooien. Als er veel regen valt staat de rooi en daarmee ook het strand vol water. De eieren in de nesten zullen dit niet overleven. Mieren, hagedissen, krabben en honden graven de nesten soms uit. Maar vooral invloeden van de mens hebben ervoor gezorgd dat het slecht gaat met de zeeschildpadden.

	Zoep schildpad / green turtle Turturua blanku	Karet schildpad / Houtskiltturtel/Karet
Wetenschappelijke naam	<i>Chelonia mydas</i>	<i>Eretmochelys imbricata</i>
Familie	Cheloniidae	Cheloniidae
Lengte	+/- 1,10 meter	+/- 90 centimeter
Gewicht	140 kil	70 kil
Dieet	Zeegrassen. Deze schildpad is al te vaak een strikt herbivoor.	Omnivoor. Eats zeegrassen, korallen, sponzen, kwalles en algen.
Voorplantingsperiode	April - september met in 1993 op Curaçao geobserveerde piek in juni - augustus	Mai - november met in 1993 op Curaçao geobserveerde piek in augustus - november
Aantal eieren	80 tot 120.	70 tot 140.
Broedperiode	40 dagen.	40 dagen.
Bijzonderheden	Eieren worden door de warmte van de zon uitgebroed. Hoe warmer het sand hoe meer vrouwtjes uit de eieren komen. Hoe kouder het sand hoe meer mannetjes er uit de eieren komen. De warmte van het sand bepaald het geslacht van de jonge schildpadjes. In het angelt noemt men deze schildpad de green turtle. Dat is vanwege het groenige vet dat zich onder het schild bevindt.	Op deze soort wordt veel gejaagd omdat zijn schild zeer geliefd is. Van dit mooie schild worden sieraden en hoornen brillen gemaakt. Met zijn scherpe bek kan hij heel makkelijk sponzen eten. Dit zijn diemen die bestaan uit kalkhoudende glasschildjes. Wij worden dood gaan als we dit eten. Maar een karet schildpad kaner goed tegen.
Status	Bedruid met uitsterfen.	Bedruid met uitsterfen.

	Witte Karet schildpad / Leatherback turtle/Kauwama	Lederschildpad /Leatherback turtle /Drikil
Wetenschappelijke naam	<i>Caretta caretta</i>	<i>Dermochelys coriacea</i>
Familie	Cheloniidae	Dermochelyidae
Lengte	+/- 1,20 meter	+/- 1,80 meter
Gewicht	150 kil	600 kil
Dieet	Omnivoor, zeesaggrassen, wijnen en schelpdieren	Omnivoor. Eet ook zeegrassen maar vooral kwalles en andere weekdieren
Voorplantingsperiode	April tot september met in 1993 op Curaçao geobserveerde piek in mei - juni	Mai - Juli
Aantal eieren	100-125	90-150
Broedperiode	55-65 dagen	60-70
Bijzonderheden	Mannen van deze schildpad wel een het vlak, maar vooral de eieren zijn erg geliefd. Eieren rapen van deze soort is in veel landen streng verboden.	Deze schildpad heeft niet tachtien schild maar een verharde huid op zijn rug.
Status	Bedruid met uitsterfen.	Bedruid met uitsterfen.

Ook op Curaçao, Shete Boka

In het jaar 1993 heeft CARMABI in samenwerking met STINAPA een onderzoek gedaan op verschillende strandjes in Shete Boka om te onderzoeken of zeeschildpadden daar eieren legden. Veel vissers hadden dat namelijk verteld. Uit het onderzoek bleek dat er inderdaad verschillende zeeschildpadden eieren legden. Er zijn in dat jaar maar liefst 750 schildpadjes geboren in Shete Boka. En daarom heeft STINAPA een verzoek gedaan aan de overheid om het gebied in beheer te krijgen en zo de zeeschildpadden te beschermen. Op 13 juni 1994 kreeg STINAPA het gebied in beheer en vanaf januari 1995 is het officieel geopend als Parke Nashonal Shete Boka. De naam Shete Boka is afkomstig van de milieugroepering Amigu di Tera, die enkele jaren regelmatig wandelingen organiseerden in dit gebied, door een zevental boka's langs te gaan. Het hele gebied omvat meer dan 10 boka's, vanaf Boka Chikí bij het Christoffelpark tot en met Watamula te Westpunt.

Vooraf de volgende dingen hebben veel ellende veroorzaakt:

- de jacht op de zeeschildpadden voor hun vlees, hun huid, hun eieren en hun schild.
- het uitzetten van grote visnetten. Als zeeschildpadden hierin verstrikt raken dan verdrinken ze.
- weghalen van zand op de stranden om huizen mee te bouwen of andere dingen mee te doen.
- Vervuiling van de zee. Vooral plastic zakken die in de zee terecht komen, lijken voor een lederschildpad (drikil) op een kwal. Als het dier deze zak opeet dan stikt hij erin. Dit veroorzaakt veel slachtoffers onder de schildpadden.
- Vervuiling van het strand. Elk opstakel op het strand kan voor een klein schildpadje genoeg zijn om te bezwijken. Een plastic fles op het strand is te glad. Het dier kan er niet overheen en besteed zoveel energie om het toch te proberen dat hij het water niet meer haalt.
- Veel licht op stranden. Kleine schildpadjes die 's avonds naar de zee rennen, met de oriëntatie van het licht van de maan op de golven, zullen als ze een fel licht van een hotel of een discotheek zien de verkeerde kant op rennen. Als de zon opkomt verdrogen ze en gaan ze dood.
- Door op strandjes te rijden met auto's worden er heel veel nesten vernield.

Wil je nog meer weten?

Als je nog meer wilt weten over het onderzoek dat in 1993 gedaan is door STINAPA en CARMABI dan kun je bij de sectie NME van CARMABI een video huren waar alles precies op beschreven is. Bel voor een afspraak naar telefoonnummer 462-4242 (lijn 11).

Nog meer over zeeschildpadden kun je vinden op de volgende websites:

www.zeeschildpaddencentrum.nl

www.expage.com/page/schildpaddenzeeschildpad

